

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1^{*}
DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING EARLY
CHILDHOOD TEACHERS ACTIVE LEARNING MANAGEMENT UNDER
RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วิชุดา ทองไพวรรณ*, สมหญิง จันทรุไทย, ประพจน์ แยมทิม

Wichuda Tongpaiwan*, Somying Chantaruthai, Prapot Yamtim

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Education, Bangkok Thonburi University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: wichuda.tongpaiwan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรคือ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 7 กลุ่มโรงเรียน จำนวน 372 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรงซีและมอร์แกน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.33) 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.31) และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย ที่สามารถพยากรณ์การส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล

* Received 3 February 2025; Revised 25 February 2025; Accepted 26 February 2025

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา, การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย, ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research were 1) To study the digital leadership of school administrators under the jurisdiction of the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, 2) To examine the active learning management practices of Early Childhood teachers under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, and 3) To investigate the influence of school administrators' digital leadership on the active learning management practices of early childhood teachers under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. This research is a survey research. The population is 372 Early Childhood teachers under Rayong Primary Educational Service Area Office 1 across seven school groups. The sample group is 208 early childhood teachers under Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The sample size is determined by using the ready-made table of Krejci and Morgan and stratified random sampling was carried out. The research instrument used in this study was a 5-point Likert scale questionnaire. The statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and regression coefficients of predictors. The results of the research found that 1) The digital leadership of school administrators management under Rayong Primary Educational Service Area Office 1, both overall and in specific aspects, was at the highest level ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.33). 2) The active learning management practices of Early Childhood teachers under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, both overall and in specific aspects, were at the highest level ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.31) and 3) The digital leadership of school administrators significantly influenced the active learning management practices of Early Childhood teachers at the .01 significance level, particularly in the aspects of digital communication and digital literacy.

Keywords: Digital Leadership of School Administrators, Active Learning Management of Early Childhood Teachers, Digital Leadership of School Administrators Affecting Active Learning Management of Early Childhood Teachers

บทนำ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการ ปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะ

ในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับ แรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศ เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ซึ่งทางด้านการศึกษาตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2579) เกี่ยวกับปัญหาการศึกษาที่ยังมี ปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา ในทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560)ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว เพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชน สังคมและตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต การปรับปรุงระบบการศึกษา และการพัฒนาทักษะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ไทยบรรลุ เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี รวมทั้งจะช่วยเพิ่ม ศักยภาพ โอกาสและความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ ดังนั้นคุณภาพของระบบการศึกษา ตลอดจน สมรรถนะและทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา จึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะตอบโจทย์ ดังกล่าว (อิวัจ เดลานี, 2562)

เมื่อพิจารณาบริบทของการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จะพบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาดิจิทัลจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย ซึ่งนอกจากจะต้อง พัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพแล้ว ขณะเดียวกันผู้บริหารศึกษาจะต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองในอีกทางหนึ่งด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2567) ซึ่งภาวะผู้นำเป็น ปัจจัยที่สำคัญของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในองค์กร ซึ่งทุกองค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างประสบ ความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำโดยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพก็จะก่อให้เกิดการดำเนินงานบรรลุ เป้าหมายมีความก้าวหน้า เกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน ทักษะของความเป็นผู้นำเป็นสิ่งหนึ่ง ที่ผู้บริหารทุกระดับในองค์กรควรต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ทั้งนี้เพื่อจูงใจและชักนำ ให้ผู้อื่น ทำงานร่วมกัน (เจริญ สุระประเสริฐ, 2559)สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล ที่อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นศาสตร์ และศิลป์เป็นส่วนที่ดึงดูด ความรู้ความสามารถต่าง ๆ ของบุคลากรออกมาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ พร้อมรับฟังความ คิดเห็นของบุคคลภายในองค์กร โน้มน้าวชักจูงบุคลากรให้มีทัศนคติในทิศทางเดียวกัน มอบหมายงานตรงตามความ ถนัดและความสามารถช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงานเป็นผู้ริเริ่ม สร้างสรรค์ และเทคโนโลยีและ นวัตกรรมทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในยุคสมัยนี้คือเทคโนโลยีดิจิทัล (นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล, 2560) เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านวัฒนธรรมและ การศึกษา ด้านเศรษฐกิจ หรือแม้แต่ด้านสังคมเองก็ตามล้วนมีเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเกี่ยวข้องสำหรับการดำเนิน ชีวิตประจำวัน ดังนั้นนโยบายไทยแลนด์ 4.0 จึงได้มีส่วนช่วยในการสนับสนุนการศึกษา เพื่อให้การศึกษาได้นำไปพัฒนา สังคมให้มีความก้าวหน้าในลำดับต่อไป (นิกร จันภิรม และศตพล กัลยา, 2562) ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการเปลี่ยน รูปแบบและกระบวนการทำงานที่จำเป็นจะต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการทำงานในยุค ดิจิทัล โดยนัยหนึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนในยุคดิจิทัลกระตุ้นความ ต้องการเรียนรู้ และการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการจัดการเรียนการ สอนในยุคดิจิทัล สื่อใหม่ในรูปแบบสามมิติ แอนิเมชัน ปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ที่เกิดจาก การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลนำมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการ การจัดการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยน ไปตามบริบทของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ที่ไม่เคยมีมา ก่อนบนพื้นฐานของการหลวมรวมเทคโนโลยี (ทินกร บัวชู, 2562) ซึ่งการศึกษาที่ปรากฏในปัจจุบันยังผูกพันกับเนื้อหา

สูง การจดและการท่องจำยังมีอยู่สูง การทดสอบความจำยังปรากฏอยู่ทั่วไป ในขณะที่กระบวนการคิด กระบวนการทำความเข้าใจก็ยังมีอยู่บ้าง การสอน การทวน การทบทวนวิชาในลักษณะการสรุปเนื้อหาสาระยังมีอยู่อย่างกว้างขวาง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ให้เหตุผลสำคัญที่ผู้เรียนยังไม่สามารถเรียนรู้ในยุคใหม่ว่าการสอนส่วนใหญ่ยังเป็นรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งครูสอนเฉพาะความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงด้วยการบรรยาย และตำรา อีกทั้งผู้เรียนยังขาดทักษะการคิดและการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนั้น (ทิตินา แชนมณี, 2560) ระบุว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับครูและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้นมีหลายประการ ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เป็นงานหลักของครู คือ การเขียนแผนการสอน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ ครูออกแบบการสอนไม่เป็นเนื่องจากความรู้ของครูในหลักการสอน วิธีการสอน รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ มีค่อนข้างจำกัด ด้านการปฏิบัติการสอน ครูส่วนใหญ่มีการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของตน โดยลดบทบาทของตนเองในการถ่ายทอดความรู้ แต่ก็ยังเป็นการปฏิบัติที่ทำโดยขาดความเข้าใจที่แท้จริง ขาดความเข้าใจในโมทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอนและกระบวนการในการออกแบบการสอนทำให้การสอนยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร และด้านความช่วยเหลือทางวิชาการ นอกจากนั้นพบว่า ครูร้อยละ 66 ไม่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ยังระบุเพิ่มเติมว่า การจัดการศึกษาในทุกระดับเกิดจากข้อจำกัดเรื่องหลักสูตร และระบบการเรียนการสอนที่เน้นการสอนเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะสมรรถนะ

อย่างไรก็ดีครูผู้สอนควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่ง แปลตามตัวคือเป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว จัดกิจกรรมให้เด็กได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้เด็กได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (Fedler, R. & Brent, R., 1996) การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเด็ก การเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดโนโปรแกรมที่พัฒนาเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ ซึ่งมีองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจ สื่อ การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ภาษาจากเด็ก และการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครูจะต้องมีการปรับตัวเองเป็นแหล่งสร้างนวัตกรรมมีการทำงานเป็นทีม กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน และมีการวิจัยพัฒนาต่อยอดความรู้ในการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนรู้ (กอบสุข คงมนัส, 2561)

ดังนั้นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้มแข็งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปทุมวัย กล่าวคือ สถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ISTE ที่ได้กล่าวว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปทุมวัย ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล 3) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล 4) ด้านการรู้ดิจิทัล และ 5) ด้านการสื่อสารดิจิทัล (ISTE, 2009) ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปทุมวัย

ซึ่งพิจารณาจาก 1) ด้านสื่อ วัสดุที่หลากหลาย 2) ด้านการเลือก 3) ด้านการลงมือกระทำกับวัตถุ 4) ด้านภาษา และความคิดจากเด็ก และ 5) ด้านการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) สำหรับในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีของ ISTE และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัยใช้แนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ได้แก่ ครูปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 จำนวน 372 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ได้แก่ ครูปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ที่ความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 208 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากร (Proportional Stratified Random Sampling)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี หลักการ แนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

3. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 แล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้มากกว่า .50 ทุกข้อ

5. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คนแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ทั้งฉบับและรายด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, L. J., 1990) โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ต้องมีค่า .70 ขึ้นไป ผลการหาความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .97

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วปรับปรุงและตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง กำหนดวันและเวลาที่จะส่งแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ นำมาจัดเรียงลำดับแบบสอบถามและลงรหัส แล้วประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ปรุ้มวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

ตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ปรุ้มวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ปรุ้มวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยการสร้างสมการถดถอย เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม จากการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ปรุ้มวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีผลการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (n = 208)

ด้าน	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.70	0.37	มากที่สุด
2	ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล	4.65	0.39	มากที่สุด
3	ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.72	0.35	มากที่สุด
4	ด้านความรู้ดิจิทัล	4.69	0.39	มากที่สุด
5	ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.69	0.38	มากที่สุด
รวม		4.69	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ($\bar{X} = 4.72$) ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.70$) ด้านความรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.69$) ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = 4.69$) และด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล ($\bar{X} = 4.65$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ปรุ้มวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย โดยรวม (n = 208)

ด้าน	การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านสื่อ วัสดุที่หลากหลาย	4.66	0.33	มากที่สุด
2	ด้านการเลือก	4.62	0.37	มากที่สุด
3	ด้านการลงมือกระทำกับวัตถุ	4.65	0.38	มากที่สุด
4	ด้านภาษาและความคิดจากเด็ก	4.60	0.38	มากที่สุด
5	ด้านการสนับสนุนจากผู้ใหญ่	4.70	0.36	มากที่สุด
รวม		4.64	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านสื่อ วัสดุที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.66$) ด้านการลงมือกระทำกับวัตถุ ($\bar{X} = 4.65$) ด้านการเลือก ($\bar{X} = 4.62$) และด้านภาษาและความคิดจากเด็ก ($\bar{X} = 4.60$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 มีผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล (X) กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา (X)	การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองพัทลุง (Y)					
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y _{tot}
X1	0.459**	0.413**	0.366**	0.367**	0.339**	0.449**
X2	0.465**	0.483**	0.433**	0.378**	0.378**	0.495**
X3	0.574**	0.572**	0.571**	0.527**	0.495**	0.635**
X4	0.592**	0.623**	0.568**	0.535**	0.487**	0.650**
X5	0.610**	0.608**	0.617**	0.586**	0.531**	0.685**
X _{tot}	0.609**	0.610**	0.577**	0.540**	0.503**	0.658**

**p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ค่าประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.658$)

4. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้น ตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีผลการวิจัยดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p-values
	b	S.E.	β		
X5	0.379	0.073	0.469	5.182	0.000
X4	0.207	0.073	0.257	2.842	0.000
Constant	1.895	0.198	-	9.574	0.000

R = 0.699^b, R² = 0.488, Adjusted R² = 0.483, S.E.est = 0.22313, R² change = 0.020, F change = 8.078, F = 97.250

*p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า พิจารณาจากเกณฑ์ความเหมาะสมของข้อมูลค่า tolerance ต้องมีค่า > 0.1 และค่า VIF ต้องมีค่า < 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่า tolerance = 0.306 และค่า VIF = 0.327 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอนต่อไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล (X5) และด้านการรู้ดิจิทัล (X4) มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 (y) ได้ร้อยละ 48.8 (R² = .488) โดยตัวแปร X5 มีอิทธิพลสูงสุด (β = .469) รองลงมาคือตัวแปร X4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R = 0.699) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้ไขแล้ว (Adjusted R² = 0.483) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.est = 0.223) ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าพยากรณ์ปรับเปลี่ยน (R² change = 0.020)

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นรายข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการศึกษาวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา วรณศรี ที่อธิบายไว้ว่าภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการเรียนรู้ให้เท่าทันตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคนี้และส่งเสริมบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น (จิตติมา วรณศรี, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขญา โกมลวานิช ที่อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเรียงลำดับ พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัลมีการปฏิบัติที่สูงที่สุด

รองลงมาเป็นด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลและด้านการรู้ดิจิทัล (สุขญา โกมลวานิช, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ศรีพรหม และพิมพ์อร สดเอี่ยม ที่อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (สุภาพร ศรีพรหม และพิมพ์อร สดเอี่ยม, 2567) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพงษ์ กิคอม และประมุข ชูสอน ที่อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือดิจิทัล รองลงมา คือ การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ดิจิทัล และการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารจัดการองค์กรดิจิทัล (อนุพงษ์ กิคอม และประมุข ชูสอน, 2567)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากครูปฐมวัย มีความชัดเจนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวรรณ นภาศรี ที่อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เน้นกระบวนการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้เรียน “วิธีการเรียนรู้” อย่างเป็นขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด ลงมือปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติฝึกฝนจนเกิดทักษะสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้และรับรู้ขั้นตอนทั้งหมด จนสามารถนำไปใช้อย่างอัตโนมัติและนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ (ธนวรรณ นภาศรี, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ มาสร้อย และปณัฐชนน์ จารุชัยนิวัฒน์ ที่อธิบายไว้ว่า ครูอนุบาลมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการจัดเตรียมสื่อสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ (นพวรรณ มาสร้อย และปณัฐชนน์ จารุชัยนิวัฒน์, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีลาวดี ชนะมาร ที่อธิบายไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ลีลาวดี ชนะมาร, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติกา เหมืองอุ่น ที่อธิบายไว้ว่า 1) สภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และด้านการจัดประสบการณ์ (โชติกา เหมืองอุ่น, 2563)

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล สามารถพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัยในสถานศึกษาได้ร้อยละ 48.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 2 ด้าน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yusof, M. R. พบว่า เทคโนโลยีโซเชียลมีเดีย นั้น จะเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อใช้ในแพลตฟอร์มสำหรับการจัดการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในวิทยาลัยอาชีวศึกษา (Yusof, M. R., 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jafarzadeh, S. พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงมนทัศน์ ของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาทักษะใด ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนมีเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพ ของ

โรงเรียนก็จะเพิ่มขึ้นตามความสัมพันธ์กันทางบวก (Jafarzadeh, S., 2014) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhong, L. พบว่า การศึกษาเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการวัดภาวะผู้นำดิจิทัลในบริบทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐาน ISTE-A ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ถูกระบุว่าเป็นวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีแบบบูรณาการและการสนับสนุนแผนเทคโนโลยีโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดของวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลนั้นรวมถึงอุปกรณ์ที่เพียงพอ การสร้างแบบจำลองเทคโนโลยีและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ โอกาสการเรียนรู้ดิจิทัลและชุมชน การเรียนรู้ดิจิทัลเป็นการวัดในการพัฒนาวิชาชีพ ส่วนการวัดของการปรับปรุงระบบรวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง บุคลากรที่มีการแข่งขันและความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ การเป็นพลเมืองดิจิทัลจะถูกระบุว่าเป็นตัวกรองข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล (Zhong, L., 2017)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขณะเดียวกันการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัยในสถานศึกษาได้ร้อยละ 48.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความตระหนักในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาสถานศึกษา เพื่อจะทำให้การบริหารองค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) ครูปฐมวัยควรตระหนักในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย อีกทั้งควรสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการใช้ภาษา กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารควรตระหนักและเห็นความสำคัญของด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล โดยการส่งเสริม และสนับสนุนจัดอบรมเกี่ยวกับการสื่อสารดิจิทัล และการรู้ดิจิทัลให้แก่คนในองค์กร เพื่อส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 2) ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารดิจิทัลที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กอบสุข คงมนัส. (2561). เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้: วิถีแห่งการศึกษายุคดิจิทัล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 20(4), 279-290.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.

- เจริญ สุระประเสริฐ. (2559). ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิจิตร. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐแนวใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- โชติกา เหมืองอ่อน. (2563). การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนสบ. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทินกร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุศาสตร์สาร, 13(2), 285-294.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนวรรณ นภาศรี. (2559). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ระดับอนุบาล-ประถมต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์.
- นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นพวรรณ มาสร้อย และปณัฐธรรณ จารุชัยนิวัฒน์. (2564). บทบาทของครูอนุบาลในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มลีลาวดี. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 16(2), 252-263.
- นิกร จันภิลม และศตพล กัลยา. (2562). เทคโนโลยีการศึกษาในยุค Thailand 4.0. วารสารปัญญาวิวัฒน์, 11(1), 304-314.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลีลาวดี ชนะมาร. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2567). บริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. เรียกใช้เมื่อ 10 มิถุนายน 2567 จาก <http://www.rayong1.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุชญา โกมลวานิช. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(2), 159-167.

- สุภาพร ศรีพรหม และพิมพ์อร สดเอี่ยม. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. วารสารมณีเชษฐาราม, 7(5), 816-832.
- อนุพงษ์ กิคอม และประมุข ชูสอน. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อครูนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, 7(22), 91-102.
- อิวัจ์ เดลาณี. (2562). การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 20 กันยายน 2567 จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories/การศึกษาสำหรับศตวรรษที่-21>
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Fedler, R. & Brent, R. (1996). Navigating the bumpy road to student-centered instruction. *College teaching*, 44(2), 43-47.
- ISTE. (2009). *National educational technology standards for administrators*. Washington, DC: Eugene OR.
- Jafarzadeh, S. (2014). Administrative skills and effectiveness of primary schools in Province, Iran. *Journal of Educational and Management Studies*, 4(1), 113-117.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.
- Yusof, M. R. (2019). Digital Leadership Among School Leaders in Malaysia. *Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*, 8(9), 1481-1485.
- Zhong, L. (2017). Indicators of digital leadership in the context of K-12 education. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, 10(1), 27-40.